

Subjekt a komplexnost / Komplexnost a integrita / Integrita a subjekt / Centrokomplikovanost

Pierre Teilhard de Chardin právem nezůstával jen u složitosti (komplexity), když mluvil o úrovni tzv. přirozených jednotek. Míra složitosti totiž není záležitostí pouze objektivní resp. vnějšího uspořádání, ale spočívá do velké míry na integritě, bez níž je složitost jen nahodilostí různých sestav. Právě proto, že složitost vyšší složky je založena nikoli jen na množství (počtu) nižších složek, nýbrž na jejich vzájemných vztazích, nejde o pouhou komplikovanost, nýbrž o její sjednocenou, integrovanou povahu. Odtud termín „centrokomplikovanost“. Ovšem sám termín centrokomplikovanost ukazuje ještě dál než k povaze vzájemných vztahů nižších složek, neboť třeba takový biotop spočívá sice na vyvážených vztazích neživého i živého prostředí, ale nestává se organickou jednotou, již by bylo možno označit jako „subjekt“. Totéž platí o takových společenstvích, jako je stádo nebo tlupa, úl nebo mraveniště, a nepochybně také o lidských společenstvích a společnostech (a kolektivech) – nic z toho nemá charakter subjektu, i když spočívá na větší nebo menší spolupráci mnoha subjektů. Žádná „korporace“ se nestává a nemůže stát „korpusem“, tj. tělem, organismem.

(Písek, 031026-n.)